

Serán estas estampas de Goya las que poder mirar cuando la mirada quiera estar perdida sin encontrar límites triviales y tópicos.

Haroldo Gómez de la Sierra, Goya, 1998

Exposicions itinerants 2025

Xarxa de Museus
d'Història i Monuments
de Catalunya

Exposicions itinerants 2025

Presentació

La Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya posa a disposició dels centres que la componen una borsa d'exposicions itinerants que permeten contribuir a la difusió de temàtiques afins i a complementar la programació. El catàleg per a l'any 2025 contempla quinze exposicions i es nodreix fonamentalment de produccions o coproduccions del Museu d'Història de Catalunya, però també acull projectes d'altres membres de la Xarxa, com el Museu de Mataró, el Mas Miró, el Museu d'Història de Cambrils, la Casa Museu Jacint Verdaguer i el Museu de Cervera, o d'aquells altres que en un futur tinguin ocasió de sumar-hi un projecte.

A proposta del Plenari de la XMHMC, en la majoria de casos es contribueix a sufragar les despeses de transport i muntatge per aquells centres que en formen part. Aquests recursos es consignaran seguint l'ordre d'arribada de peticions i un cop concretades les dates i els requeriments necessaris per acollir les exposicions.

Per a sol·licitar les exposicions cal, en primera instància, posar-se en contacte amb la coordinació de la xarxa per tal de saber la disponibilitat i, posteriorment, amb el centre que produeix la mostra i/o amb la persona amb qui es delega la gestió de la itinerància. Un cop concretada la disponibilitat de dates i l'adequació del centre receptor, amb la coordinació de la Xarxa es concretaran els recursos econòmics, gestió de pagaments, presència institucional, suport a la difusió (si escau), etc.

En relació a anteriors dossiers d'itinerància, enguany s'incorporen les exposicions: **"Volaverunt. Els gravats de Goya des de la contemporaneïtat"**, **"L'ànima de la forma. Mont-roig o l'essència de Miró"**, **"Els Català, fotògrafs d'un segle"** i **"El Rector de Vallfogona: auge, declivi i retorn d'un mite nacional"**.

Volaverunt Els gravats de Goya des de la contemporaneïtat

«L'exposició "Volaverunt. Els gravats de Goya des de la contemporaneïtat" reuneix les quatre grans sèries dels gravats de Goya, creades entre 1797 i 1819: *Caprichos*, *Desastres de la guerra*, *Tauromaquia* i *Proverbios* (també anomenada *Disparates*) i proposa un diàleg amb l'art contemporani, a través d'un seguit d'obres creades específicament per a l'ocasió d'Irene Solà, Marcos Prior, Anna Dot i la Compañía La Soledad (formada per Marc Caellas i Esteban Feune de Colombi).

Els gravats, provinents de la col·lecció del Museu de Mataró, corresponen a l'estampació que es va fer als tallers de la Calcografía Nacional de Madrid entre els anys 1937 i 1938. Amb aquest tiratge en plena Guerra Civil Espanyola, el govern republicà duia a terme una operació de prestigi cultural: efectuar, per primera vegada, la impressió conjunta de les quatre sèries. Tècnicament, l'edició –també anomenada "sèrie de guerra" i limitada a 150 exemplars, dels quals el tiratge de Mataró n'és el núm. 16–, és una de les de més valorades per la qualitat d'impressió i l'entintada.»

Característiques tècniques:

-L'exposició es pot adaptar a diferents formats:

- 1_ El conjunt dels 80 gravats de *Caprichos*, 80 de *Desastres de la guerra*, 40 de la sèrie *Tauromaquia*, 18 de *Proverbios* i les intervencions dels artistes contemporanis (als quals, s'hi escau, pot sumar autors de la localitat receptora). També s'hi poden afegir una sèrie d'activitats paral·leles pre-dissenyades: aproximacions històriques, visites guiades, tallers amb els artistes...
- 2_ El conjunt (o una part) de les quatre sèries dels gravats històrics
- 3_ En tots els casos es requerirà de la presència de la comissària de l'exposició (Aina Mercader) i del dissenyador (Andrea Manenti) per valorar l'adequació de la proposta i de l'espai d'exhibició disponible.
- 4_ Per a tots els centres de la Xarxa, el cost del transport, muntatge i desmuntatge és gratuït. La resta de despeses: activitats, assegurança, adaptació a l'espai, etc, van a càrrec del centre que acull l'exposició.

Més informació sobre l'exposició: [enllaç](#) / programa de mà / imatges

Producció i organització: Museu de Mataró, Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya i museu receptor

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

L'ànima de la forma.
Mont-roig o
l'essència de Miró

«L'exposició "L'ànima de la forma. Mont-roig o l'essència de Miró" convida a explorar l'univers de l'artista Joan Miró i la seva relació íntima amb la terra i el paisatge de Mont-roig. La mostra s'enfoca en la importància de l'entorn de Mas Miró en la seva maduració com a escultor. En tota l'obra de Miró, però sobretot en l'escultura, veiem formes clarament influenciades o directament extretes d'objectes naturals i quotidians de Mont-roig. "L'ànima de la forma" ens mostra com Mont-roig i tota la seva riquesa de colors, formes i sensacions va acompanyar l'artista al llarg de tota la seva vida. En definitiva, l'essència de Miró.»

Característiques tècniques i requeriments:

- _9 bastidors amb fotografies i text + Expositor de Models de Guix
- _Transport: S'haurà de realitzar amb empreses especialitzades en la manipulació i el trasllat d'obres d'art. Cost aproximat 5.600€
- _Assegurança: modalitat "clau a clau". Valoració total: 86.500€
- _Condicions ambientals: entre 18º i 22º i la humitat entre 45% i 55%.
- _Conveni de col·laboració: un cop aprovada la realització d'exposició, se signarà amb la Fundació un conveni de col·laboració amb la institució receptora que reflecteixi les condicions i compromisos adquirits per ambdues parts per exhibir la mostra.
- _La institució receptora s'ha de fer càrrec: desplaçament i dietes del correu de la Fundació Mas Miró. Embalatge, transport i assegurança de les obres.

Més informació sobre l'exposició i les necessitats tècniques: [enllaç](#)

Producció i organització: Fundació Mas Miró

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Els Català, fotògrafs d'un segle

«Aquesta exposició ens permet endinsar-nos en l'ingent llegat de Pere Català i Pic, Francesc Català-Roca i Pere Català i Roca, tres fotògrafs d'una mateixa nissaga i tres màxims exponents de la fotografia a Catalunya. Les seves imatges no només són testimoni dels moviments i corrents artístics i culturals que es van produir al llarg del segle XX, sinó que també formen part de la iconografia de la història del nostre país.

Pere Català i Pic (1889-1971), la seva filla Maria Àurea (1920-1993) i els seus fills Francesc (1922-1998) i Pere (1923-2009) van néixer a Valls i el 1931 es van traslladar a Barcelona, on van romandre fins al final de les seves vides. Diverses circumstàncies adverses van truncar els estudis dels tres fotògrafs, però el seu tarannà inquiet i l'afany de coneixement van forjar una formació autodidacta. Van treballar incansablement i l'atzar va portar els tres fotògrafs a ser testimonis o, fins i tot, protagonistes d'alguns dels fets i de les fites més rellevants de la història i la cultura catalanes del segle XX. Maria Àurea Català, formada a la Llotja, participà, com a retocadora, en l'aventura fotogràfica al costat del pare i els germans».

Més informació sobre l'exposició: [enllaç](#) / [full de sala](#) / [vídeo](#)

_Cost: entre 6.800€ (versió 85 fotografies) i 9.000€ (versió 176 fotografies).

_Assegurança: el programador haurà de fer-se càrrec de les despeses d'assegurança.

Característiques tècniques:

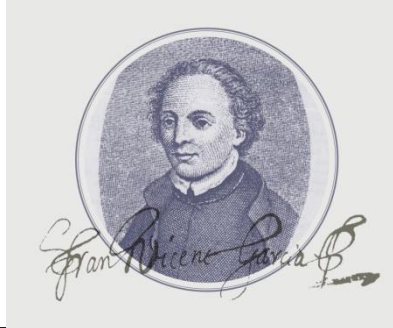
_Dossier tècnic format 85 fotografies [enllaç](#)

_Dossier tècnic format 176 fotografies [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

El Rector de Valfogona: auge, declivi i retorn d'un mite nacional

«Amb el Rector de Valfogona passa una cosa ben curiosa: tothom n'ha sentit a parlar, però poca gent sap exactament qui és. Nascut el 1579 amb el nom de Francesc Vicent Garcia, aquest religiós i home de lletres ben vinculat amb el poder polític i l'actualitat de la Catalunya del seu temps es va distingir com a poeta i la seva obra va contribuir decisivament a la profunda renovació que va significar el Barroc per a la literatura en català.

L'exposició ens convida a descobrir la sorprenent trajectòria de qui va ser l'escriptor en català més important entre Ausiàs March i Jacint Verdaguer, i un dels personatges més estimats de la nostra cultura popular. Un viatge per la realitat i la ficció, per la fama i l'oblit, que culmina en l'esclatant retorn de Garcia a l'actualitat, amb motiu de la commemoració del quart centenari de la seva mort, una efemèride que ha permès redescobrir el gran valor literari i patrimonial del seu llegat. »

Més informació sobre l'exposició: [enllaç](#) / [full de sala](#)

_Cost: entre 1.600 i 2.300€ (segons el quilometratge). Gratuït per a totes els membres de la XMHMC.

_Assegurança: el programador haurà de fer-se càrrec de les despeses d'assegurança.

Característiques tècniques:

_L'exposició és modular i ocupa poc espai

_8 Àmbits expositius (8 mòduls expositius a 2 cares)

_Dossier tècnic: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Obert per vacances

«En aquesta exposició es fa un repàs de l'inici del fenomen turístic a Catalunya sorgit durant la segona meitat del segle XIX i l'inici del segle XX: l'estiueig de proximitat relacionat amb la salut, els banys de mar, el termalisme i la muntanya. El primer terç del segle XX es creen les ciutats jardí. Durant la República s'estableixen les vacances obreres i es projecta la ciutat de repòs i de vacances. A mitjans segle XX es dona el fenomen conegut com a turisme de masses: arriben a les nostres costes autocars plens de turistes europeus a gaudir del sol i de la platja. Finalitza el segle XX amb el turisme familiar d'interior i de costa. El segle XXI el model turístic de sol i platja està esgotat i cal repensar en un turisme més sostenible.»

_Cost: 3.267 € (gratuït per a totes els membres de la XMHMC) Inclou una presentació/visita guiada amb el comissari de l'exposició Sergi Freixes.

_Assegurança: el programador haurà de fer-se càrrec de les despeses d'assegurança.

_Requeriments:

- L'exposició està dissenyada per adaptar-se a qualsevol espai/mida
- Sistema de subjecció: velcro i forats paret
- Vitrines expositives mínim 5
- Projectió (TV o projector)

_Material: 86 plafons de forex de diferents mides gruix de 5 mm / 87 plafons de forex de diferents mides gruix de 10 mm / 3 plafons de xanita de 10 mm de 200 x 220 cm / 2 foams troquelats de mides: 232,4 x 168 cm i 83,1 x 148,2 cm / Plafó genèric de presentació / Filmació Filmoteca de Catalunya / Originals (documentació, cartells, publicacions) adaptable a l'espai i nombre de vitrines

_Peticions especials disponibles:

- Possibilitat de plafó de presentació personalitzat i altres vinils amb els logotips corporatius.
- La temàtica de l'exposició permet incloure un mini àmbit amb referència al turisme del municipi.
- Possibilitat de creació de flyer personalitzat (digital i paper) amb els logotips corporatius.
- Possibilitat d'ampliar el nombre de visites guiades./ Activitats/tallers.

Més informació sobre l'exposició: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Espero una postal

«Aquesta exposició vol evocar una tradició que ja depassa de llarg el segle de vida, posant en evidència els missatges que al llarg de la seva dilatada història han viatjat per tot el món. Més enllà de la raresa de les edicions o de la seva impressió en massa, la postal no ha deixat de ser mai una portadora de notícies. Per aquesta raó ens hem proposat l'anàlisi dels missatges i de les circumstàncies en què es van escriure i rebre.»

_Cost: cessió, muntatge, transport i desmuntatge: 3.000 -3.500€ (gratuït per a totes els membres de la XMHMC)

_ Inclou visita guiada de la comissaria de l'exposició

_Requeriments: Metres quadrats òptims ⁽¹⁾ 150. Il·luminació habitual en una sala d'exposició. Plafons penjats i la majoria autosostenibles. Sala habilitada per a una projecció.

_Assegurança: el programador haurà de fer-se càrrec de les despeses d'assegurança del material expositiu i dels documents i objectes originals que se seleccionin per a l'exposició.

_Material:

2 plafons Introducció 200x100 cm + 2 plafons Cronograma 200 x100 cm + 2 plafons Colofó 200x100 + 14 plafons per vitrina 200x100 + 1 Plafó títol exposició + 1 plafó crèdits

16 taules vitrina Kraft 100x60x80 cm + 1 taula vitrina Kraft 100x60x80 cm (opcional lloc itinerància)

1 bústia de correus Kraft 188 postals originals

1 documental postals

_Peticions especials disponibles: material didàctic, pels nivells de 4t Primària fins al Batxillerat. Es presenta en dos dossiers en PDF, un per primària i l'altre per secundària i es pot treballar, a la pròpia exposició o a l'escola.

Més informació sobre l'exposició: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

¹ Es pot adaptar a espais més reduïts.

Més enllà de les trinxeres (1936-1939)

Fotografies d'Alec Wainman

«Com en el cas de La maleta mexicana de Robert Capa, Gerda Taro i David Seymour i la «maleta francesa» d'Agustí Centelles, la «maleta anglesa» d'Alec Wainman és també la història d'una maleta perduda. Vuitanta anys després del final de la Guerra Civil, aquesta mostra vol recuperar el testimoni de les persones voluntàries que van venir d'arreu del món per contribuir a la lluita contra el feixisme, un testimoni que basteix la nostra memòria col·lectiva. Les fotografies, que són el resultat d'una recerca de quaranta anys per recuperar 1.650 negatius perduts d'aquest període, guien el descobriment de les seves històries...»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Observacions: La Xarxa pot assumir el transport i el muntatge, però el museu sol·licitant ha de pagar directament els drets d'autor a John Waimann (1.000 €).

Dones: ficcions i realitats

«(..) S'articula al voltant de tres relats que s'entrecreuen al llarg del recorregut: el treball de les dones, la seva invisibilitat i els estereotips creats a l'entorn de les seves activitats laborals; la posada en escena de la participació social i política de les dones, les seves mobilitzacions i l'emergència del feminisme a Catalunya, i finalment, les narratives audiovisuals relacionades amb una pretesa regularització dels models i comportaments femenins pel que fa al cos, la sexualitat i l'amor.»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Vidal i Barraquer: diàleg i coherència

«Aquesta exposició pretén posar en valor la figura del Cardenal Vidal i Barraquer i donar a conèixer el seu testimoni de coherència i concòrdia que el portaren a morir a l'exili. Es presenta en cinc apartats temàtics: introducció, religió, política, cultura i llegat. Els diversos plafons i el material audiovisual descriuen: la vida i trajectòria del cardenal, la seva obra dins de l'estructura de l'església catòlica, la relació amb la dictadura de Primo de Rivera, amb la República i amb el franquisme, l'obra cultural desenvolupada i per últim, consta d'un audiovisual en el que diversos especialistes fan una valoració de la vida i obra del cardenal.»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció: Museu d'Història de Cambrils i Arxiu Municipal de Cambrils

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

(Muntatge i correu: Santiago Molera i Clota (tlf.666690014))

Verdaguer segrestat

«*Verdaguer segrestat. La utilització del mite durant el franquisme* es planteja davant la necessitat de conèixer quin tractament va tenir la figura del poeta Jacint Verdaguer durant el franquisme. L'exposició abraça el període que va de la Segona República a l'inici de la Transició (1931-1977) i a través d'una recerca exhaustiva d'articles periodístics, imatges, enregistraments i correspondència mostra com el poeta va ser instrumentalitzat pel franquisme. El govern de Franco, des del primer moment, va presentar Verdaguer com un geni de la nació espanyola. Com i per què es va utilitzar aquesta icona de la catalanitat per legitimar el govern franquista? Quins en van ser els protagonistes? Quina imatge tindríem del poeta si res d'això no hagués passat?»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció i organització: Fundació Jacint Verdaguer

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Sota censura. Manuel de Pedrolo, retrat d'un segle de lluita

« L'exposició proposa un recorregut pel segle XX de la mà de Manuel de Pedrolo, autor que va utilitzar el poder de l'escriptura en un sentit ampli i compromès. El nostre relat aborda la dimensió més política i social d'un Pedrolo que posa la literatura al servei d'un ideari. A través dels seus textos, podem resseguir aspectes fonamentals de la nostra història com el catalanisme polític, la lluita obrera, l'alliberament de la dona, la llibertat d'expressió i un llarg etcètera que construeixen l'univers pedrolià i posen lletra a cent anys de lluita..»

Informació i condicions de préstec: [dossier itinerància](#)

Producció i organització: Museu de Cervera

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Mauthausen. Crònica gràfica

«L'any 1996, l'Associació Amical de Mauthausen i d'altres camps d'Espanya va dipositar part dels seus fons històrics al Museu d'Història de Catalunya. Entre aquests fons hi havia una col·lecció de negatius provinents dels camps de concentració nazis de Mauthausen i Gusen (Àustria). Part d'aquestes fotografies havien estat fetes entre 1940 i 1945 pels responsables nazis de l'Erkennungsdienst (Servei d'Identificació) del camp de Mauthausen, controlat per la Gestapo que s'ocupava, entre d'altres tasques, de documentar les fitxes d'ingrés i sortida dels deportats i del funcionament i la vida del camp. La resta de negatius corresponien a un reportatge sobre l'alliberament del camp de Mauthausen (1945) fet pel fotògraf català Francesc Boix, fins aleshores presoner en aquest camp i treballador forçós del seu Servei d'Identificació (...)»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Més enllà de Mauthausen

Francesc Boix, fotògraf

Al banc dels acusats, els jerarques nazis. Enfront, el fotògraf català Francesc Boix, conegut com el 'fotògraf de Mauthausen' per haver immortalitzat l'horror del camp d'extermini en instantànies que es converteixen en proves de conspiració criminal. Teniu al davant un testimoni per partida doble de la barbàrie: a través de l'objectiu de la càmera en ser alliberat i dels negatius que sostreu del camp –que ell mateix revela– i que us en mostren les indignitats. Víctima i botxins impregnats d'una calma tensa en una sala de Nuremberg. La mirada ferma de Boix i el dit acusador que assenyala els culpables (...)»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció i organització: Museu d'Història de Catalunya

Reserves: David Santaaulària – 670801521 xarxahistoria.cultura@gencat.cat

Altres exposicions disponibles. No són gestió directa ni del MHCat ni de cap centre de la Xarxa

La vaga de La Canadencia

**LA VAGA
DE LA
CANADENCA**
1919/2019

«La vaga de La Canadencia és un d'aquells esdeveniments que queden en la memòria col·lectiva com la representació d'un gran triomf. La conquesta de la jornada de 8 hores és un símbol dels drets laborals aconseguits per la classe obrera. Al cap de cent anys dels fets, aquesta exposició ressalta el paper de Catalunya en la consecució d'aquesta fita. Et proposem una passejada per endinsar-te a l'època a través de les fotografies i les imatges de fotoperiodistes i d'humoristes gràfics que s'hi exposen. Tot plegat et permetrà entendre millor i conèixer de prop cada etapa de la mobilització.»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Préstec i reserves: directament al Departament de Treball

Menús de guerra. Cuina d'avantguarda i supervivència

«Menús de guerra. Cuina d'avantguarda i supervivència centra l'atenció en un moment singular i brillant d'aquesta història. És el moment de la Segona República, la primera meitat dels anys trenta, que va representar una embranzida de creativitat i modernització de la societat i de la cultura catalanes. (...) Però, tota aquesta petita història d'innovació i modernitat gastronòmica va quedar estroncada per l'alçament militar, la Guerra Civil i la posterior dictadura.»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció: Museu d'Història de Catalunya i Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859

Gestió de préstec i reserves: Fundació Antiga Caixa Sabadell / Josep Vilà
disdarts1@gmail.com Tel. 683 142 716

La Nova Cançó. La veu d'un poble

«Per dir-ho inspirats en paraules d'un poema de Salvador Espriu popularitzat per Raimon, la Nova Cançó es manté fidel al servei del seu poble per retornar-li el nom de cada cosa, com un alçament de llum en la tenebra. La mostra està concebuda com un trajecte des de la germinació de la cançó catalana en els anys 50, protagonitzada pel que van significar els primers ballables en català en ple franquisme, passant per l'aparició d'artistes que van donar visibilitat als anhels de tota una generació i l'impuls que van donar els promotors que van crear i desenvolupar la indústria discogràfica catalana i en català.»

Informació i condicions de préstec: [enllaç](#)

Producció: Museu d'Història de Catalunya i Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859

Gestió de préstec i reserves: Fundació Antiga Caixa Sabadell / Josep Vilà
disdarts1@gmail.com Tel. 683 142 716